

ARHEOLOGIJA U SRBIJI

PROJEKTI ARHEOLOŠKOG INSTITUTA U 2019. GODINI

Arheologija u Srbiji
Projekti Arheološkog instituta u 2019. godini

Arheološki institut

ARHEOLOGIJA U SRBIJI

PROJEKTI ARHEOLOŠKOG INSTITUTA U 2019. GODINI

Urednici
Selena Vitezović
Milica Radišić
Đurđa Obradović

Beograd 2021

Izdavač:

Arheološki institut
Kneza Mihaila 35/IV
11000 Beograd
www.ai.ac.rs

Za izdavača:

Miomir Korać

Urednici:

Selena Vitezović
Milica Radišić
Đurđa Obradović

Priprema:

Arheološki institut

Elektronsko izdanje

ISBN 978-86-6439-061-3

SADRŽAJ

- 13 Redakcija, *Uvod*
- Arheološka iskopavanja i rekognosciranja*
- 23 Dušan Borić, Dragana Antonović, *Istraživanje praistorije „dunavskog koridora“ u Đerdapu*
- 35 Slaviša Perić, Đurđa Obradović, Ivana Dimitrijević, Ružica Savić, Olga Bajčev, *Geoarheološka istraživanja u Drenovcu 2019. godine*
- 43 Ognjen Mladenović, Barbara Horejs, Aleksandar Bulatović, Bogdana Milić, *Arheološka istraživanja na lokalitetu Svinjarička Čuka u 2018. i 2019. godini*
- 51 Aleksandar Bulatović, Aleksandar Kapuran, Dragan Milanović, Ognjen Mladenović, Tatjana Trajković-Filipović, *Lokalitet Velika Humska Čuka - iskopavanja 2019. godine*
- 59 Dragana Antonović, Selena Vitezović, Vidan Dimić, *Prljuša, Mali Šturac: istraživanja u 2019. godini*
- 69 Ognjen Mladenović, Jan Jon, Aleksandar Bulatović, Artur Bankof, Vejn Pael, Ondžej Hvojka, Rada Gligorić, Vojislav Filipović, *Lokalitet Gradac-Cikote: arheološka istraživanja 2019. godine*
- 79 Aleksandar Kapuran, Mario Gavranović, Igor Jovanović, *Istraživanja u okolini Bora u 2019. godini*
- 83 Dragan Milanović, *Rezultati arheološke prospekcije donjeg toka Južne Morave u 2019. godini*

- 89 Ivan Bogdanović, Ljubomir Jevtović, Goran Stojić, *Legijski logor u Viminacijumu: Sistematska istraživanja severozapadnog dela utvrđenja u 2019. godini*
- 105 Goran Stojić, Milica Marjanović, *Legijski logor u Viminacijumu: arheološka istraživanja u zoni zapadnog bedema u 2019. godini*
- 121 Saša Redžić, Mladen Jovičić, Nemanja Mrđić, *Zaštitna arheološka istraživanja nekropole na lokalitetu Više Grobalja (Viminacijum) u 2019. godini*
- 133 Saša Redžić, Ilija Danković, Bebina Milovanović, *Zaštitna arheološka iskopavanja na lokalitetu Pirivoj (Viminacijum) tokom 2019. godine*
- 147 Stefan Pop-Lazić, Ričard Majls, Vujadin Vujadinović, Milica Tomić, Aleksandar Stamenković, *Arheološka iskopavanja lokaliteta Glacov Salaš 2019. godine*
- 157 Sofija Petković, Igor Bjelić, Marija Jović, Bojana Ilijić, Nikola Radinović, *Arheološka istraživanja rimskog utvrđenja Timacum Minus. Sektor Južne kapije 2019. godine*
- 177 Sofija Petković, Igor Bjelić, Marija Jović, Gordan Janjić, *Vrelo-Šarkamen: arheološka iskopavanja, prezentacija i promocija 2019. godine*
- 187 Vujadin Ivanišević, Katrin Vandered, Ivan Bugarski, *Caričin Grad - arheološka istraživanja u 2019. godini*
- 201 Marin Bugar, Ivan Bugarski, Uglješa Vojvodić, Milica Radišić, Nikola Lazarević, *Arheološka prospekcija donjeg toka Zapadne Morave u 2019. godini: rezultati iz kruševačkog kraja*

Analize arheološkog materijala

- 219 Nataša Miladinović-Radmilović, Dragana Vulović, Nemanja Marković, *Sirmijum - rezultati antropoloških projekata u 2018. i 2019. godini*

- 227 Nemanja Marković, Oliver Stevanović, Nataša Miladinović-Radmilović, *Protokol uzorkovanja sedimenata iz antropoloških i arheozooloških celina za analizu intestinalnih parazita*
- 235 Josip Šarić, *Evolucija kompozitne alatke na primeru nalaza sa Bubnja*
- 241 Angelina Raičković Savić, Ana Mitić, *Analiza keramičkog materijala iz objekata 24 i 25 sa lokaliteta Nad Klepačkom*
- 257 Radmila Zotović, *Herkulov kult na području Srbije - kratka crtica iz proučavanja kultura na tlu Srbije*
- 265 Igor Bjelić, *Zajednički elementi na palminim kapitelima sa lokaliteta Timakum Minus i Municipijum DD*

Projektne i drugi izveštaji

- 277 Slaviša Perić, *Projekat Arheologija Srbije: Kulturni identitet, integracioni faktori, tehnološki procesi i uloga centralnog Balkana u razvoju evropske praistorije*
- 301 Ivana Popović, *Projekat Romanizacija, urbanizacija i transformacija urbanih centara civilnog, vojnog i rezidencijalnog karaktera u rimskim provincijama na tlu Srbije*
- 313 Miomir Korać, *Projekat IRS – Viminacijum, rimski grad i legijski vojni logor – istraživanje materijalne i duhovne kulture, stanovništva, primenom najsavremenijih tehnologija daljinske detekcije, geofizike, GISa, digitalizacije i 3D vizualizacije*
- 327 Vujadin Ivanišević, *Projekat Procesu urbanizacije i razvoja srednjovekovnog društva*

- 343 Emilija Nikolić, Bojan Popović, Dragana Antonović, Selena Vitezović, Vidan Dimić, *Zaštita rudarsko-geološkog nasleđa planine Rudnik: Uređenje prostora oko praistorijskog okna na arheološkom nalazištu Prljuša-Mali Šturac*
- 357 Vesna Bikić, *Izložba Sofija i Beograd. Arheološki biseri: jubilej bugarsko-srpske saradnje u oblasti arheologije*
- 363 Emilija Nikolić, Ilija Danković, Željko Jovanović, *Digitalne priče iz Viminacijuma: učešće na projektu Roman Heritage in the Balkans*
- 375 Vesna Bikić, *Projekat Barokni Beograd - novo čitanje austrijskog nasleđa u strukturi grada*
- 385 Milica Tapavički-Ilić, *Projekat COST ACTION 2018 - SEADDA, Saving European Archaeology from the Digital Dark Age*
- 389 Sanja Nikić, *Izdavačka delatnost i Biblioteka Arheološkog instituta u 2019. godini*

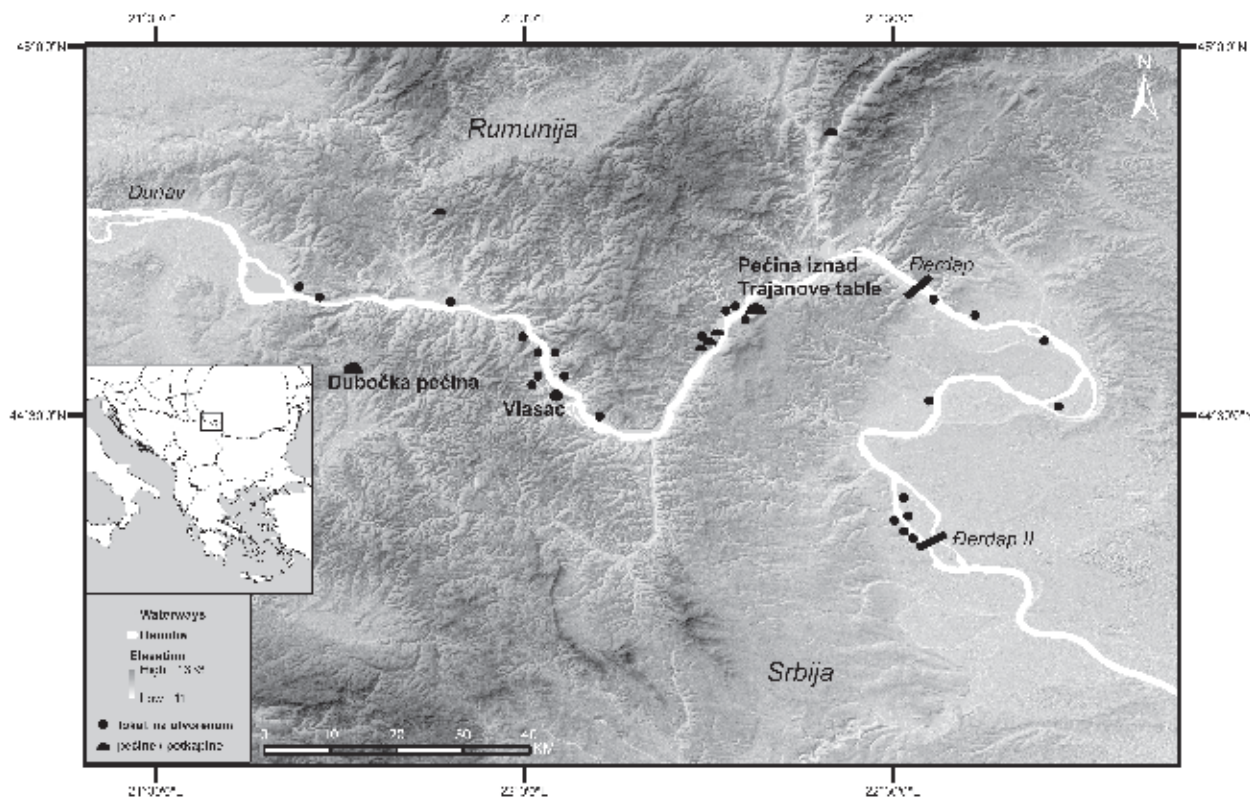
Dušan Borić, The Italian Academy for Advanced Studies in America, Columbia University, New York, USA / Dipartimento di Biologia Ambientale, Sapienza Università di Roma, Italia
Dragana Antonović, Arheološki institut, Beograd

ISTRAŽIVANJE PRAISTORIJE „DUNAVSKOG KORIDORA“ U ĐERDAPU

Skorija istraživanja ukazuju da je tzv. „dunavski koridor“ verovatno predstavljao jedan od najvažnijih pravaca komunikacije u praistoriji Evrope u različitim periodima. Naročito je naglašena njegova uloga u širenju populacija modernog čoveka tokom prelaza iz srednjeg u gornji paleolit pre oko 40.000 godina, ali i u kasnijim periodima, npr. tokom širenja ranih zemljoradničkih grupa u Evropu pre oko 8.500 godina. Ključnu ulogu u razumevanju ovog migratornog i tranzitnog koridora igra oblast Đerdapske klisure i njenog šireg zaleđa (sl. 1), koju odlikuju karstni oblici pejzaža sa nizom speleološki poznatih pećina i potkapina u kojima su taloženi sedimenti kako ljudskog naseljavanja, tako i paleo-klimatskih promena koje su oblikovale ovo područje od najranijih vremena. Iako je Đerdapska klisura sada već jedno od najbolje arheološki istraženih područja u jugoistočnoj Evropi, sa nizom poznatih praistorijskih nalazišta istraženih tokom zaštitnih radova do kraja osamdesetih godina prošlog veka, kao i sa obiljem novijih studija ostvarenih kroz raznovrsne novije istraživačke projekte, postoji niz nedoumica za razne ključne momente rane praistorije koje mogu biti razrešene samo novim terenskim istraživanjima.

Projekat *U pokretu: praistorijska mobilnost i širenje poljoprivrede u Evroaziji* ima za cilj da između ostalih proučavanih regija šireg prostora jugoistočne Evrope i istočnog i centralnog Mediterana, vrati istraživački fokus na Đerdapsku klisuru i teritoriju severoistočne Srbije. U periodu 2004–2009. godine arheološka istraživanja praistorije Đerdapa vršena su u okviru projekta *Praistorija severoistočne Srbije* kroz saradnju Filozofskog fakulteta u Beogradu i Univerziteta u Kembridžu, Velika Britanija. Kroz sondažna rekognosciranja i sistematska iskopavanja ovaj projekat je na svetlo dana doneo niz ranije nepoznatih praistorijskih nalazišta, pretežno u pećinama (Pećina iznad Trajanove Table, Peščera Mare [Мандић, Борић 2015a; 2015b], Dubočka pećina), ali i na otvorenom (Aria Babi [Борић, Старовић 2006; Antonović *et al.* 2017]), a po prvi put nakon 1971. godine kada je puštena u rad Hidroelektrana Đerdap II, otkriveni su i sistematski istraženi sačuvani slojevi mezolitske i ranoneolitske starosti na nalazištu Vlasac, na samoj dunavskoj obali.

Letnja i jesenja terenska sezona 2019. godine u okviru projekta *U pokretu: praistorijska mobilnost i širenje poljoprivrede u Evroaziji* u Đerdapskoj klisuri na teritoriji severoistočne Srbije (sl. 1), fokusirala se na sistematska istraživanja dva lokaliteta (Pećina iznad Trajanove Table i Vlasac) i uzorkovanje sedimenata dva ranije istraživana nalazišta (Dubočka pećina–Kozja i Pećina iznad Trajanove Table), u cilju rekonstrukcije paleo-okruženja i apsolutno-hronološkog datovanja. Ovi radovi su deo šireg projekta istraživanja Đerdapske klisure i njenog zaleđa koja se vrše na osnovu ugovora o međunarodnoj saradnji između Arheološkog instituta u Beogradu i Univerziteta Kolumbija u Njujorku, SAD.¹

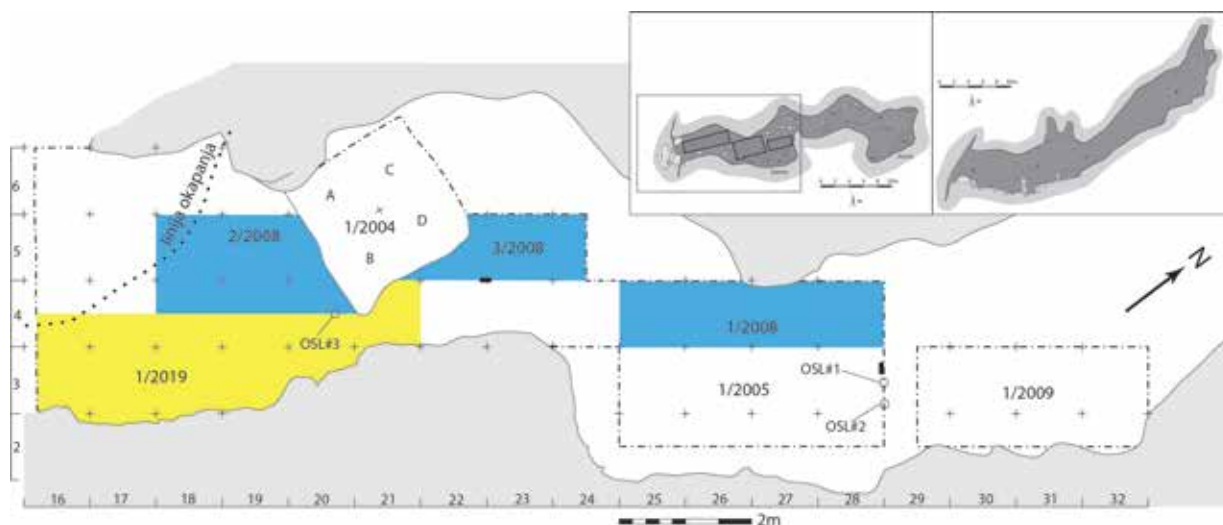

Slika 1. Đerdapska klisura i njeno zaleđe sa lokalitetima koji se istražuju u okviru projekta i ostalim poznatim nalazištima sa tragovima naseljavanja tokom paleolita, mezolita i ranog neolita.

Pećina iznad Trajanove table (44°39.436 N, 22°18.685 E)

Lokalitet je već istraživan tokom 2004–2005. i 2008–2009. godine (Borić *et al.* 2012; Борић, Јевтић 2006а; Капуран *et al.* 2006; Lowe *et al.* 2012; Мандић, Борић 2015b). Tada su otkriveni ostaci paleolitske starosti kao i holocenski praistorijski slojevi, što je potvrđeno i nizom apsolutnih datuma dobijenih AMS metodom datovanja radioaktivnog ugljenika na sačuvanim kostima sa tragovima antropičkih modifikacija. U sedimentima ove pećine takođe su pronađeni ostaci tzv. kripto-tefre koji potiču od vulkanske erupcije na jugu Italije poznate kao *Campanian Ignimbrit* (CI-Y5) koja je datovana na oko 39.000 godina starosti (Lowe *et al.* 2012).

Tokom sezone 2019. godine vršena su istraživanja na terasi ispred ove pećine kako bi se bolje razumelo prostorno korišćenje pećinskog objekta u različitim periodima praistorije. Istraživana je površina od oko 10 m² (sl. 2–3). Površinski sloj od oko 15–20 cm sadržavao je sporadične nalaze holocenske starosti, fragmente praistorijske keramike, ali i nalaze glazirane novovekovne grnčarije. Holocenski sediment skinut je sa prva četiri otkopna sloja u kojima su prepoznate različite zone sa sedimentom koji je razlikovan na osnovu boje i sastava. Početak pleistocenskih slojeva jasno se odvaja pojavom oker-žutog sedimenta koji u kv. 4/21 pokriva sloj svetlije beličasto-okere boje i prašnjave teksture.

Slika 2. Plan i profil Pećine iznad Trajanove table sa obeleženim istraženim površinama i kvadratnom mrežom.

Slika 3. Istraživanje Pećine iznad Trajanove table tokom sezone 2019. godine.

Uzimajući u obzir dosadašnje razumevanje stratigrafije ovog nalazišta, na osnovu istraživanja iz 2008. godine, prvi sloj je po svemu sudeći srednjopaleolitske starosti, dok je onaj iznad njega verovatno gornjopaleolitske starosti.

U istraženim pleistocenskim slojevima pronađene su sporadično pre svega okresane kamene alatke i životinjske kosti. Od kamenih sirovina dominira kvarc i kvarcit, i javljaju se uglavnom neretuširani odbici, mada detaljna obrada ovog materijala tek predstoji. Na dnu 12. otkopnog sloja zaustavljena su istraživanja. Na prednjem delu istražene površine na ovom nivou javljaju se veće obrušene stene.

Kako bi, osim postojećih AMS datuma na koštanom materijalu i ugljenu, dobili dodatnu potvrdu starosti sedimenata u kojima se javljaju nalazi materijalne kulture, a naročito u odnosu na sedimente koji su stariji od oko 50.000 godina do kojih doseže ^{14}C datovanje, uzeti su i uzorci za datovanje metodom OSL (*Optically Simulated Luminescence*). Dva uzorka potiču iz naslojenih sedimenata na reprezentativnom istočnom profilu sonde 1/2005 i 1/2008 u unutrašnjem delu pećine (sl. 4), dok je jedan uzorak uzet sa profila sonde na ulazu u pećinu u zoni koja je iskopavana tokom sezone 2019. godine (Borić *et al.* 2021).

Slika 4. Istočni profil sondi 1/2005 i 1/2008 u unutrašnjem delu Pećine iznad Trajanove table sa postavljenim uzorcima br. 1 i 2.

Dubočka Pećina – Kozja (44° 33' 6.12" N, 21° 45' 59.5" E)

Tokom 2011. godine, izvršeno je prvo sondažno testiranje Dubočke Pećine kod Kučeva (Zlokolica-Mandić *et al.* 2002) gde su u jednom od otvora, poznatom kao Kozja pećina (*cf.* Cvijić 1895), ustanovljeni kako holocenski tako i pleistocenski sedimenti. Ovde je konstatovano i znatno oštećenje nastalo radom divljih kopača. Sakupljeni kremen artefakti upućuju na prisutnost levaloa (*Levallois*) tehnike okresivanja, što najniže slojeve bliže određuje u srednji paleolit ili prelaz srednjeg u gornji paleolit. Niz životinjskih kostiju sa tragovima kasapljenja datovan je AMS metodom; za one uzorke gde je bilo moguće dobiti starost primenom ove metode raspon je između 40.500–37.500 (kalendarskih) godina sa 95% poverenja (cal BP), što pripada prelazu iz srednjeg u gornji paleolit. S druge strane, dobijen je i datum u rasponu od oko 35.000–29.900 godina cal BP, što bi odgovaralo gravetijenskom naseljavanju Dubočke. Konačno, od interesa za fokus projekta *U pokretu* dobijen je i datum na kostima sa tragovima sečenja sa rasponom od oko 6230–6070 g. p. n. e. (cal BC), koji odgovara početku najranijeg neolita na ovom području ili prelazu od mezolita ka neolitu, kao što je poznato sa lokaliteta Lepenski Vir (Borić *et al.* 2018). Materijalna kultura, ali i dobijen datum na jednom privesku od životinjske kosti, govore da je Dubočka Pećina naseljavana i tokom perioda kasnog eneolita (oko 3300–3000 cal BC) i starijeg gvozdene doba. Grnčarija koja se vezuje za ove periode pronađena je u gornjim slojevima pećine.

Tokom 2019. uzeti su uzorci sedimenta za datovanje metodom OSL. Na istočnom profilu test sonde u centralnom delu pećine uzeta su dva uzorka iz pretpostavljenog pleistocenskog sloja (sl. 5), jedan iznad drugog (uzorci br. 1–2) iz dve naslojene stratigrafske jedinice. Treći je uzorkovan iz donjih slojeva zapadnog profila (Borić *et al.* 2021).

Vlasac (N 44° 32' 08", E 22° 01' 13")

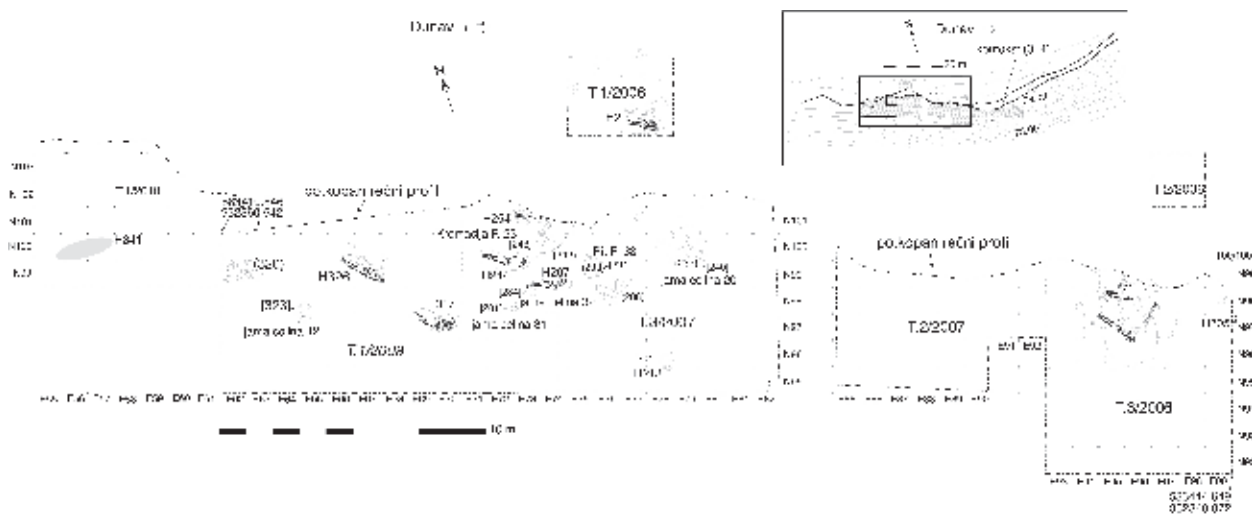
Lokalitet Vlasac je istraživan najpre kroz zaštitne arheološke radove 1970. i 1971. godine (Срејовић, Летица 1978), a zatim sondažno na sačuvanom delu lokaliteta, u okviru projekta *Praistorija severoistočne Srbije* 2006–2009. godine (Borić 2006; Борић 2008; Борић, Јевтић 2006b; Borić *et al.* 2008; Borić *et al.* 2009; Borić, Griffiths 2015; Borić *et al.* 2014; Cristiani, Borić 2012). Nova istraživanja obuhvatila su površinu od 326 m² u dužini od 63 m duž dunavske obale (sl. 6–7). Uz pomoć Hidroelektrane „Đerdap”, lokalitet je 2008. godine utvrđen kamenim zidom kako bi se sprečila dalja devastacija arheoloških slojeva prouzrokovana dunavskom erozijom. Iako je tokom istraživačkog perioda 2006–2009. godine utvrđena istočna, nizvodna granica pružanja arheoloških slojeva, zapadno, uzvodno

Slika 5. Istočni profil test sonde u pećini Dubočka–Kozja sa postavljenim uzorcima br. 1 i 2 za OSL datovanje, postavljenih naspram prethodno uzetih uzoraka za mikromorfološku analizu.

pružanje samog nalazišta nije bilo moguće sagledati tokom poslednje kampanje 2009. godine. Zbog ovoga, tokom istraživačke sezone 2019. godine, fokus je bio na razumevanju granice pružanja arheoloških slojeva na ovom delu nalazišta.

Stratigrafija lokaliteta je do sada dobro poznata na osnovu prethodnih istraživanja i ona se ponavlja i u sondi 1/2019. Ispod humusnog i subhumusnog sloja se nalazi značajan sloj uglavnom sterilnog sipara koji pokriva arheološke slojeve crvenkasto-mrke boje sa manjom količinom sipara. Ovo je prvobitni humus (*paleosol*) koji se nalazi iznad sterilne osnove koju čine sivi krečnjaci. Arheološki nalazi relativno su retki sa izuzetkom ždrelnih zuba vrste šarana *Rutilus* sp., koji su prisutni naročito u zonama gde je obavljano sahranjivanje.

Slika 6. Vlasac sa istraženim površinama i ostacima pronađenim tokom 2006–2009. i sa dodatkom nove sonde 1/2019 u produžetku na zapadnom kraju nalazišta. Obeležen je položaj novootkrivene mezolitske skeletne inhumacije groba H341.

Slika 7. Vlasac: pogled ka severoistoku sa istraženim površinama tokom terenske sezone 2019. godine.

Slika 8. Mezolitska skeletna inhumacija grob H341 pronađen na Vlascu tokom terenske sezone 2019. godine.

Ovaj obrazac potvrđen je pronalaskom potpuno artikulisane skeletne inhumacije označene kao H341 (sl. 8) u jugozapadnom uglu istraživane površine, najpre u kv. 101/55 i 101/56. Skelet se nalazio ukopan u sloj prvobitnog humusa. Individua je bila položena u opruženom stavu na leđima u pravcu istok–zajpad, sa rukama položenim preko karlice. Slično drugim kasnomezolitskim inhumacijama u đerdapskoj regiji, ovaj položaj potvrđuje tipični obrazac koji se javlja u ovo vreme sa postavljanjem tela paralelno sa osom Dunava i sa glavom koja se uglavnom orijentiše prema istoku, tj. u smeru nizvodno. Iznad glave pokojnice, pronađen je prilog u vidu verovatne alatke od jelenskog roga. Nekoliko perli od ždrelnih zuba *Rutilus* sp. pronađeno je u ispuni grobne rake, uz dva kremena odbačka. Pronađeno je i nekoliko slatkovodnih pužića vrste *Lithoglyphus naticoides*, koji su mogli

služiti ukrašavanju. Preliminarna fizičko-antropološka analiza je ustanovila da se radi o odrasloj osobi ženskog pola.

Cilj daljih istraživanja je da se proširi slika o praistorijskom naseljavanju ove regije kako bi bolje razumeli značaj dunavske komunikacione transverzale za protok ljudi, informacija i dobara tokom čitave rane praistorije. U 2019. godini terenski rad bio je usmeren na sondažna iskopavanja već od ranije otkrivenih nalazišta kao i sondažno rekognosciranje poznatih pećina u širem đerdapskom zaleđu, što će biti nastavljeno i 2020. godine, dok su rekognosciranja šire zone zaleđa srpskog dela Đerdapa radi otkrivanja novih nalazišta predviđena za naredne godine.

Bibliografija:

Antonović et al. 2017 – D. Antonović, V. Dimić, A. Starović, D. Borić, Ground Stone Artefacts from Aria Babi, in: M. Mărgărit, A. Boroneanţ (eds.), *From Hunter-Gatherers to Farmers: Human adaptations at the end of the Pleistocene and the first part of the Holocene. Papers in Honour of Clive Bonsall*, Târgovişte 2017, 135–147.

Borić 2006 – D. Borić, New discoveries at the Mesolithic – Early Neolithic site of Vlasac: Preliminary notes, *Mesolithic Miscellany* 18 (1), 2006, 7–14.

Борић 2008 – Д. Борић, Култура Лепенског вира у светлу нових истраживања, *Гласник Српској археолошкој друштва* 24, 2008, 9–44.

Borić et al. 2008 – D. Borić, C. A. I. French, V. Dimitrijević, Vlasac revisited: formation processes, stratigraphy and dating, *Documenta Praehistorica* 35, 2008, 293–320.

Borić et al. 2009 – D. Borić, J. Raičević, S. Stefanović, Mesolithic cremations as elements of secondary mortuary rites at Vlasac (Serbia), *Documenta Praehistorica* 36, 2009, 247–282.

Borić et al. 2012 – D. Borić, V. Dimitrijević, D. White, C. Lane, C. A. I. French, E. Cristiani, Modern Human settling of the ‘Danube corridor’: The Middle to Upper Palaeolithic site of Tabula Traiana Cave in the Danube Gorges (Serbia), *Antiquity* 86 (334), 2012, project gallery.

Borić et al. 2014 – D. Borić, C. A. I. French, S. Stefanović, V. Dimitrijević, E. Cristiani, M. Gurova, D. Antonović, E. A. Allué, D. Filipović, Late Mesolithic life ways and death ways at Vlasac (Serbia), *Journal of Field Archaeology* 39(1), 2014, 4–31.

Borić et al. 2018 – D. Borić, T. Higham, E. Cristiani, V. Dimitrijević, O. Nehlich, S. Griffiths, C. Alexander, B. Mihailović, D. Filipović, E. Allué, High Resolution AMS Dating of Architecture, Boulder Art works and the Transition to Farming at Lepenski Vir, *Scientific*

Reports 8, 2018, 14221.

Borić et al. 2021 – D. Borić, E. Cristiani, R. Hopkins, J.-L. Schwenninger, K. Gerometta, C.A.I. French, G. Mutri, J. Čalić, V. Dimitrijević, A.B. Marín-Arroyo, J.R. Jones, R. Stevens, A. Masciana, K. Uno, K. Korzow Richter, D. Antonović, K. Wehr, C. Lane, D. White, Neanderthals on the Lower Danube: Middle Palaeolithic evidence in the Danube Gorges of the Balkans. *Journal of Quaternary Science* 2021 (doi: 10.1002/jqs.3354).

Borić, Griffiths 2015 – D. Borić, S. Griffiths, The living and the dead, memory and transition: Bayesian modelling of Mesolithic and Neolithic deposits from Vlasac, the Danube Gorges, *Oxford Journal of Archaeology* 34 (4), 2015, 343–364.

Борић, Јевтић 2006а – Д. Борић, М. Јевтић, Истраживања археолошког локалитета Пећина изнад Трајанове табле, *Археолошки преглед* 4, 2006, 11–15.

Борић, Јевтић 2006б – Д. Борић, М. Јевтић, Заштитна истраживања мезолитско-неолитског локалитета Власац у 2006. години, *Археолошки преглед* 4, 2006, 15–19.

Борић, Старовић 2006 – Д. Борић, А. Старовић, Неолитски локалитет Ариа Баби у залеђу Ђердапа, *Археолошки преглед* 4, 2006, 35–38.

Cristiani, Borić 2012 – E. Cristiani, D. Borić, 8500-year-old garment embroidery from the Late Mesolithic site of Vlasac (Serbia): Technological, use-wear and residue analyses, *Journal of Archaeological Science* 39, 2012, 3450–3469.

Свијић 1895 – Ј. Свијић, La grande grotte de Douboca, dans la Serbie orientale, *Bulletin dela Société de Spéléologie*, Paris 1895, 81–87.

Капуран et al. 2006 – А. Капуран, М. Јевтић, Д. Борић, Нови налази керамике маталних доба на територији Ђердапа, *Гласник Српској археолошкој друштва* 23, 2006, 103–124.

Lowe et al. 2012 – J. Lowe, N. Barton, S. Blockley, C. Bronk Ramsey, V. L. Cullen, W. Davies, C. Gamble, K. Grant, M. Hardiman, R. Housley, C. S. Lane, Sh. Lee, M. Lewis, A. MacLeod, M. Menzies, W. Mueller, M. Pollard, C. Price, A. P. Roberts, E. J. Rohling, C. Satow, V. Smith, C. B. Stringer, E. Tomlinson, D. White, P. Albert, I. Arienzo, G. Barker, D. Borić, A. Carandante, L. Civetta, C. Ferrier, J.-L. Guadelli, P. Karkanas, M. Koumouzelis, U. Muller, G. Orsi, J. Pross, M. Rosi, Lj. Shalamanov-Korobar, N. Sirakov, P. Tzedakis, Volcanic ash layers illuminate the resilience of Neanderthals and early Modern Humans to natural hazards, *Proceedings of the National Academy of Sciences* 109 (34), 2012, 13532–13537.

Мандић, Борић 2015а – М. Мандић, Д. Борић, Пешћера Маре, у: Ј. Ђалић (ур.), *Пећине у Ђердајском националном парку*, Доњи Милановац 2015, 51–55.

Мандић, Борић 2015б – М. Мандић, Д. Борић, Пећина код Трајанове табле, у: Ј. Ђалић (ур.), *Пећине у Ђердајском националном парку*, Доњи Милановац 2015, 84–89.

Срејовић, Летица 1978 – Д. Срејовић, З. Летица, Власац. *Мезолијско насеље у Бергају I: археологија*, Београд 1978.

Zlokolica-Mandić et al. 2002 – М. Zlokolica-Mandić, М. Mandić, Р. Stošić, В. Radoičić, Novija istraživanja Dubočke pećine (New explorations of the Dubočka Pećina Cave), u: *Zbornik radova 4. Simpozijuma o zaštiti karsta (Proceedings of the 4th Symposium on Karst Protection)*, *Akademski speleološko-alpinistički klub*, Београд 2002, 105–111.

Напомене:

¹ Археолошка ископавања вршена су од 19. августа до 17. септембра 2019. године, док је узимање узорака урађено између 31. октобра и 2. новембра 2019. године. Поред руковођилаца радова у теренским истраживањима учествовали су следећи археолози (азбучним редом): Tea Busać, Igor Vaduvesković, Maja Miljević, Mladen Mladenović, Gabrijela Perhaj, Beatrice Peripoli, Đuro Pribilović, Marija Svilar i Jovan Džajić. Као део стручне екипе у обради физичко-антрополошког материјала учествовали су др Alesia Nava са Универзитета Рим Ла Сapienza и проф. Лука Bondioli из музеја Museo delle Civiltà у Риму, док је за анализе денталног каменца и употребну анализу костију, кремена и камена укључена др Emanuela Kristijani са Универзитета Рим Ла Сapienza у Италији. Микроморфолошке анализе узорака седимената поверене су др Katarini Đerometa са Свеучилишта Јурја Добриле у Пули у Хрватској. Геодетско снимање терена и постављање сталних реперних тачака обавио је Boban Milutinović, геодета из Петровца на Мlavi.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

902/904:061.6(497.11)"2019"(082)(0.034.2)
902.2(497.11)"2019"(082)(0.034.2)

ARHEOLOGIJA u Srbiji [Elektronski izvor] : projekti Arheološkog instituta u 2019. godini / urednici Selena Vitezović, Milica Radišić, Đurđa Obradović. - Elektronsko izd. - Beograd : Arheološki institut, 2021 (Beograd : Arheološki institut). - 1 elektronski optički disk (CD-ROM) ; 12 cm

Sistemski zahtevi: Nisu navedeni. - Nasl. sa naslovne strane dokumenta. - Tiraž 100. - Napomene i bibliografske reference uz tekst. - Bibliografija uz svaki rad.

ISBN 978-86-6439-061-3

a) Археолошки институт (Београд) -- Истраживања -- 2019 -- Зборници
б) Археолошка истраживања -- Србија -- 2019 -- Зборници

COBISS.SR-ID 57205769

